

ESNAF ANKETİ SONUÇLARI

Veli AĞBABA

CHP Genel Başkan Yardımcısı
Malatya Milletvekili

ESNAF ANKETİ SONUÇLARI

GİRİŞ

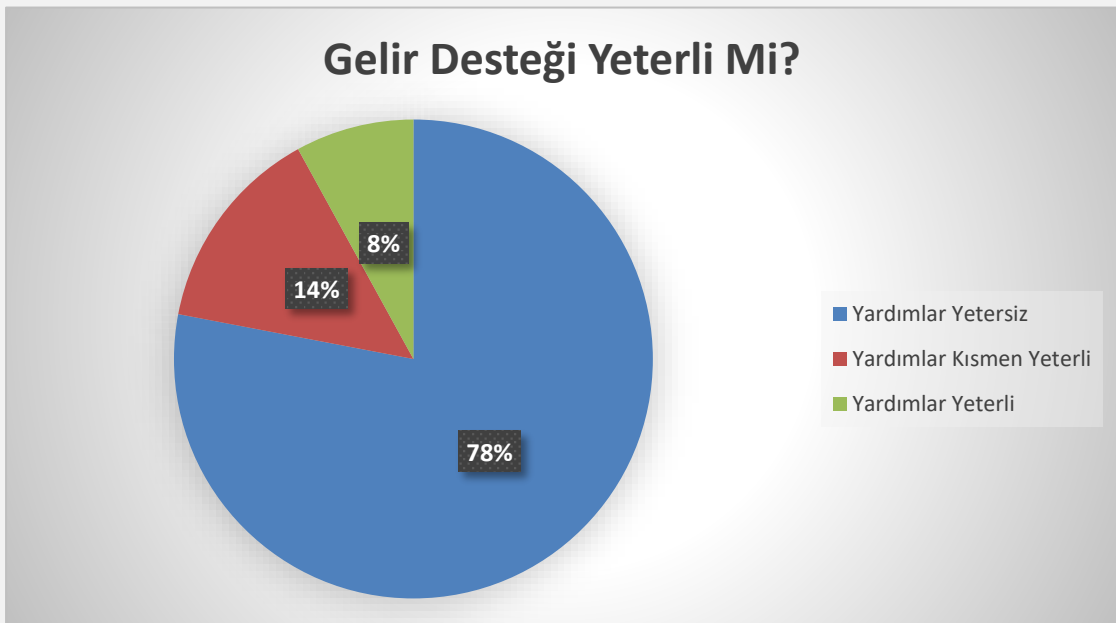
Pandemi sürecinde kısıtlamalar ve geçici olarak faaliyetlerine ara verilmesinden kaynaklı en az 500 bin esnafın dolaylı olarak etkilendiği tahmin edilmektedir. Lokanta, kafe, kahve ve kıraathaneler, berberler, bar işletmeleri, okul kantinleri, servis işletmeleri başta olmak üzere yüz binlerce esnaf bu süreçte ekonomik açıdan olumsuz etkilendi.

Türkiye genelinde 20 şehirde 1000 esnaf ile yapılan anket çalışmasında esnafalara; pandemi sürecinde yaşadığı gelir kayıpları, borçlarının karşılanıp karşılanamadığı, iktidarın açıklamış olduğu destek paketi ve Cumhuriyet Halk Partisinin 17 maddelik destek paketi hakkında sorular soruldu. Ortaya çıkan sonuçlar esnafın iktidarın destek paketinden memnun kalmadığı ve Cumhuriyet Halk Partisinin destek paketine esnafın daha olumlu baktığı gibi sonuçlar ortaya çıktı.

ESNAF AÇIKLANAN DESTEK PAKETİNİ YETERLİ BULMUYOR

Anket sonuçlarına göre esnaf hükümetin açıklamış olduğu 3 aylık 1000 TL'lik gelir desteğini ve 500 ile 750 TL arasında değişen kira desteğini ve son olarak yeme içme sektörü için açıklanan 2.000 TL ile 40.000 TL destek paketini yeterli bulmuyor. Esnaf 10 ayı aşkın süredir devam eden pandemi kısıtlamaları neticesinde yaşadığı gelir kaybının açıklanan gelir desteği ile karşılanmasının mümkün olmadığını belirtmektedir.

Anket sonuçlarına göre; Esnafın %78'i açıklanan destek paketinin yetersiz olduğunu belirtirken, %14'ü ise yardımların kısmen yeterli olduğunu belirtmektedir. Esnafın sadece %8'lik kısmı açıklanmış olan gelir desteğini yeterli olarak görüyor.

Veli AĞBABA
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Malatya Milletvekili

ESNAFIN GELİR KAYBI 250 BİN TL'Yİ AŞTI

Covid-19 nedeniyle yaşanan kısıtlamalar veya hâlihazırda yaşanan ekonomik kriz neticesinde esnafın pandemi döneminde gelir ve ciro kaybı yüzde 70'leri aşmış durumda.

Esnafın yüzde 28'si bu dönemde 50 ila 100 bin lira arası gelir kaybına uğradığını belirtirken, yüzde 34'ü gelir kayıplarının 100 ile 150 bin lira arasında olduğunu ifade etti.

Ankete katılan esnafın yüzde 38'i ise bu süreçte toplam gelir kayıplarının 200 -250 bin TL arası ve üzeri olduğunu belirtti.

25 BİN TL'LİK FAİZLİ KREDİYE DAHİ ESNAF ULAŞAMADI

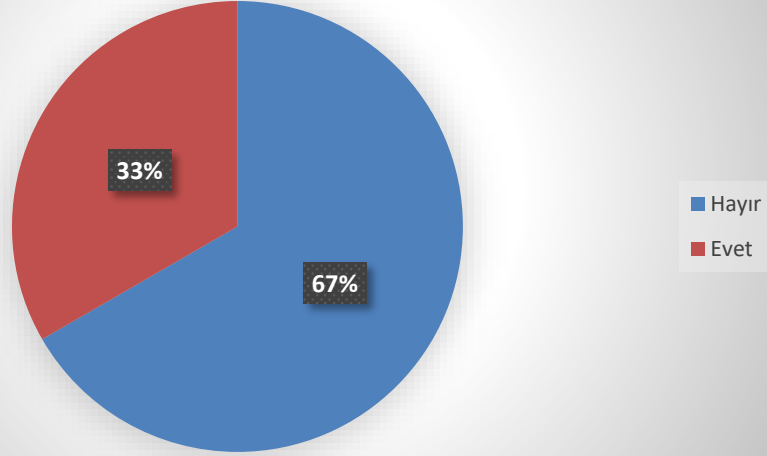
Salgının ilk aylarında kepenk kapatan veya faaliyetleri kısıtlanan esnafa iktidar destek olarak bankalara düşük faizli kredilerle borçlandırmayı adres olarak göstermişti.

Yalnız geçmiş borçlarından kaynaklı ve sicilden kaynaklı olarak esnaf bu kredilere dahi erişemedi.

Anket katılan esnafın yüzde 67'si düşük faizli kredilerden yararlanamadığını belirtti. Krediyeye ulaşamama gerekçesi olarak; geçmiş dönem borçlarının ödenememesi ve bankaların olumsuz sicil kaydı belirtmesinden kaynaklı olarak esnaf krediyeye ulaşamadı.

Bu süreçte iktidar esnafa yönelik olarak sicil affı içinde herhangi bir adım atmadı.

Esnaf faizli krediden yararlandı mı?

ÇEKİLEN KREDİLERİN TAKSİTLERİ ÖDENEMEDİ

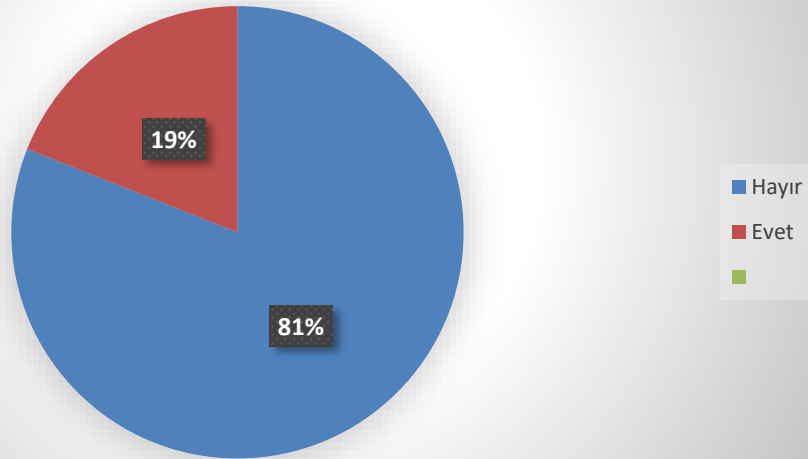
Anket sonuçlarına göre esnafın sadece %34'ü verilen düşük faizli kredilerden yararlanabildi. Bu duruma göre her 10 esnaktan sadece 3'ü kredi desteklerinden faydalanmış oldu.

Verilen kredilerin ilk taksitleri 2020 Eylül ayına ertelenirken, daha sonra Cumhurbaşkanlığı kararı ile kredi taksitleri bir kez daha 6 ay süreyle ertelenmiş oldu. Lakin esnafın taksitleri sürekli olarak faiz eklenerek ertelendi.

Ankete katılan esnafın yüzde 81'i kredi taksitlerini ödeyemediklerini belirtirken, ayrıca faizle ertelenen bu kredileri ilerleyen dönemlerde de tekrar ödemekte zorluk çekeceklerini belirtti.

Kredi taksitlerini ödeyebilen esnaf ise ödemeleri iş yapmalarından kaynaklı olarak değil, başka yerlere borçlanarak ödeme yaptıklarını belirtti.

ESNAF KREDİLERİN TAKSİTLERİNİ ÖDEYEBİLDİ Mİ?

Veli AĞBABA
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Malatya Milletvekili

ESNAF HEM BORÇLANDI HEM DE GEÇMİŞ BİRİKİMİNDEN OLDU

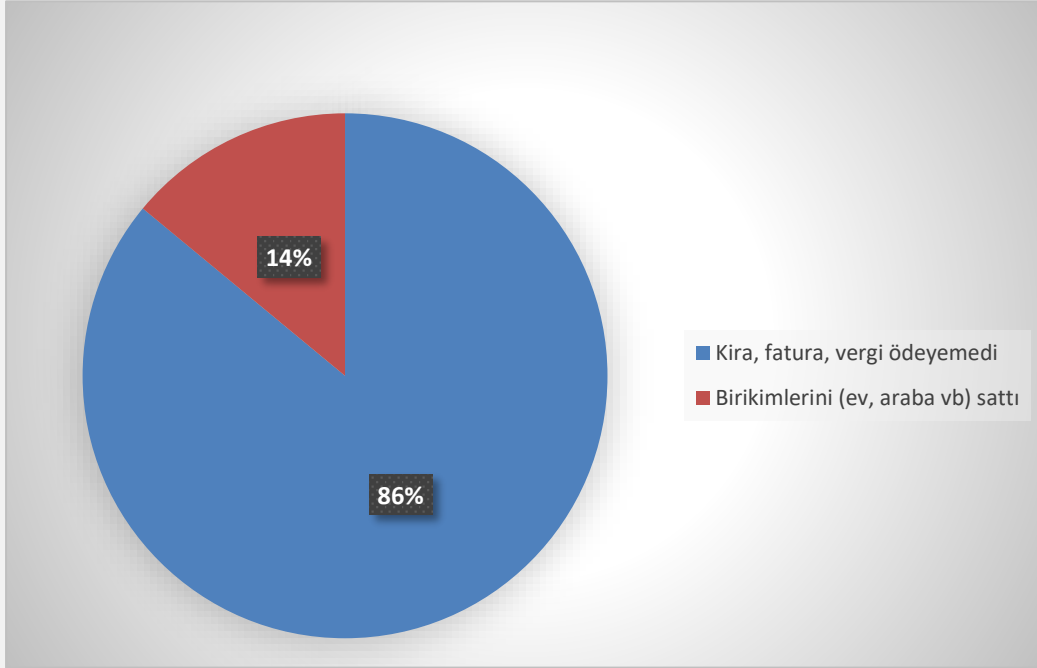
Kısıtlamalar, yaşanan gelir kaybının yanında esnafın borçlarının katlanarak artmasına da neden oldu.

Bu süreçte kira, fatura, vergi vb. zorunlu ödemelerin devam etmesi ve verilen desteklerinin kısıtlı olması esnafın daha da borçlanmasına neden oldu.

Ankete katılan esnafın %86'sı bu süreçte kira, fatura, vergi borçlarını ödeyemediğini belirtti.

Esnafın %14'ü ise bu süreçte zorunlu ödemelerini karşılayabilirken, ödemelerini geçmiş birikimlerini kullanarak veya sahip olduğu diğer mal varlıklarını (ev, araba vb.) satarak karşıladığını belirtti.

Bir başka deyişle hem gelir kaybı yaşayan hem de borçlanan esnaf tüm bunlara ek olarak ayrıca elindeki birikimlerini de kaybetmiş oldu.

CHP'NİN 17 MADDELİK DESTEK ÖNERİSİNE ESNAFTAN DESTEK VAR

Esnafın, Cumhuriyet Halk Partisinin pandemi süreci boyunca esnafa yönelik açıklamış olduğu destek paketlerine yaşadığı gelir kaybına daha kapsamlı çözüm önerileri getirdiğini düşünmekte.

Ankete katılan esnafın %65'i Cumhuriyet Halk Partisi'nin açıklamış olduğu "**17 Maddelik Esnaf Destek Paketi**" ve "**Esnaf Maaş Koruma**" paketini yakından takip ediyor.

Cumhuriyet Halk Partisinin esnaf destek paketini takip eden esnafların %81'i Cumhuriyet Halk Partisinin destek paketlerini iktidarın açıklamış olduğu destek paketinden daha olumlu karşılamaktadır.

SONUÇ

Biz, CHP olarak, çözümlerini de çok açık ve net bir kez daha söylüyoruz. Esnafa hacizler durdurulsun. Stopaj kaldırılınsın. Esnafın birikmiş vergi borçları ve SGK borçları faizsiz dondurulsun ve bir yıl ertelensin. Esnafa sadece %50 ve fazlası ciro kaybına %3 destekleme değil, kademeli gelir kaybına göre destek verilsin. BAĞ-KUR borcu olan esnafların borçları faizsiz en az 1 yıl dondurulsun ve sağlıktan yararlanmaları sağlansın. Esnafın kamu bankalarına olan borçları faizsiz olarak erteleme yapılsın. Esnafın özel bankalara borçları da yapılandırma kapsamına alınsın. Esnafa sicil affı çıkarılınsın. Halen kapalı olan restoran, kafe, bar, meyhane, kahvehane, internet kafe ve nargile kafeler salgın tedbirleri alınarak açılınsın. Devlet bankalarının pos cihazlarından komisyon alınmasın. Esnafın dükkânında kullandığı doğalgaz, elektrik ve su bedellerinde indirim yapılsın. Esnafın kendine ya da işyeri üzerine kayıtlı araçlarının akaryakıt bedelleri üzerinden ÖTV alınmasın.